

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspunderea Limitată „Eco Medella”, reprezentat de avocatul Sidorencu Maxim,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspunderea Limitată „Polisol” împotriva Societății cu Răspunderea Limitată „Eco Medella” cu privire la încasarea datoriei, penalității venitului ratat și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Societatea cu Răspunderea Limitată „Eco Medella”,

constată:

La 10 octombrie 2014, SRL „Polisol” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Eco Medella” cu privire la încasarea datoriei, penalității venitului ratat și a cheltuielilor de judecată

În motivarea acțiunii a indicat că între SRL „Eco Medella” și SRL „Polisol”, la data de 01 noiembrie 2013 a fost semnat Contractul nr. 1 de vânzare-cumpărare a mărfii prin care SRL „Eco Medella” în calitate de vânzător se obliga să vândă marfa specificată în Contract sub forma de batonașe de fructe în cantitate de 20 000 bucăți a câte 12,5 lei/bucata, iar SRL „Polisol” în calitate de cumpărător se obliga să achite plata în avans a întregii sume contractuale care constituie 250 000 lei.

Drept urmare, SRL „Polisol” susține că și-a respectat pe deplin obligațiile contractuale, achitând la data de 06 noiembrie 2013 și 13 noiembrie 2013, conform pct. 3.1 din Contract, suma de 250 000 lei, ce constituie 100 % din suma prevăzută în contract, iar vânzătorul SRL „Eco Medella” a livrat marfa doar în sumă de 100 000 lei conform facturilor WI2335483 din 12 decembrie 2013 și WI2335483 din 26 decembrie 2013.

Mai invocă că la data de 20 martie 2014 și la data de 28 martie 2014, SRL „Polisol” a livrat pentru SRL „Eco Medella” conform facturilor fiscale BV7754993 și BV7754993, marfa în valoare de 85 410 lei, pentru care pîrîtul SRL „Eco Medella” a achitat doar suma de 77 250 lei conform ordinelor de plată din 07 aprilie 2014, din 08

aprilie 2014, din 17 aprilie 2014, din 06 mai 2014, din 15 iulie 2014. Respectiv, datoria pârâtului conform facturilor constituie suma de 8 160 lei.

Afirmă că toate adresările înaintate către SRL „Eco Medella” în vederea restituirii datoriei restante față de SRL „Polisol” au fost lăsate fără răspuns și rezultat.

Astfel, întru evitarea litigiului și rezolvarea pe cale amiabilă a situației date, conform art. 575 alin. (1) Cod Civil, la data de 07 august 2014 către SRL „Eco Medella” a fost expediată o somație privind executarea deplină a obligației Contractuale conform pct. 1.1. și 4.1. din Contractul nr. 1 din 01 noiembrie 2014, prin care s-a solicitat și transmiterea actului de verificare a decontărilor între întreprinderi.

Ca rezultat, la data de 15 august 2014 a parvenit răspuns din partea avocatului SRL „Eco Medella” Maxim Sidorenco, prin care ultimul recunoaște că marfa s-a livrat parțial doar în valoare de 100 000 lei în loc de 250 000 lei. Totodată, în acest răspuns s-a menționat despre faptul precum că SRL „Eco Medella” în luna iunie 2014 a avut intenția să predea SRL „Polisol” restul mărfii, întocmind în acest scop facturile fiscale din 04 iunie 2014 și 06 iunie 2014, care au fost înmânate personal administratorului, fapt care, însă, nu a fost probat cu nici o dovadă, nici faptul intenției de a preda marfa și nici dovada existenței și transmiterii facturilor.

Mai mult ca atât, invocă că în perioada 29 mai 2014-08 iunie 2014 administratorul SRL „Polisol” nu a putut să primească personal aceste facturi, deoarece se afla peste hotarele țării, fapt confirmat prin extrasul din pașaportul administratorului Maxim Șum, remarcând că actul de verificare solicitat prin somație totuși n-a fost expediat.

Ulterior, prin alte două notificări din 14 august 2014 și 26 august 2014, SRL „Polisol” a solicitat de la SRL „Eco Medella” rezoluțiunea contractului nr. 1 din 01 noiembrie 2013 și restituirea sumei datorate.

Iar la data de 19 august 2014 din partea administratorului SRL „Eco Medella” Șum Iaroslav a parvenit răspuns, prin care, acesta din urmă, a remarcat faptul că obligația urmează a fi executată în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului dar nu în termen de 3 zile, precum era menționat în somația creditorului SRL „Polisol” din 07 august 2014. Necătând la aceasta, pârâtul SRL „Eco Medella” nu și-a executat obligația nici în termen de 7 zile precum prevede art. 575 alin. (1) Cod civil.

Dat fiind faptul că prin somația din 07 august 2014 pârâtului i s-a acordat termen pentru executarea obligației, însă care nu a fost executată în termen, se consideră îndreptățit de a solicita despăgubiri în locul prestației.

În acest sens invocă că SRL „Eco Medella” în urma neexecutării Contractului nr.1 din 01 noiembrie 2014 datorează SRL „Polisol” o despăgubire în valoare de 150000 lei și venit ratat în mărime de 60 000 lei.

Menționează că venitul ratat este constituit din adaosul comercial aplicat la comercializarea mărfii și TVA-ul care se va include în preț, respectiv, pentru suma datorată de 150 000, pârâtul SRL „Eco Medella” urma să livreze marfa sub forma de bastonașe de fructe în cantitate de 12 000 bucăți a câte 12,5 lei/bucată, care ulterior urmau a fi vândute la preț de 17,5 lei (12,5 lei+ 20% TVA+20% adaos comercial), prin ce a prejudiciat reclamantul SRL „Polisol” cu 60 000 lei sub forma venitului ratat.

Totodată, cu referire la prevederile art. 609 alin. (2) Cod Civil, indică că nu este necesară somația dacă există împrejurări deosebite care îndreptătesc valorificarea

imediată a dreptului de despăgubire.

Drept împrejurare deosebită care îndreptățește valorificarea imediată a dreptului de despăgubire invocă închiderea din motive financiare a magazinului mixt al SRL „Polisol” și anularea la data de 01 aprilie 2014 și 08 mai 2014 a autorizațiilor de funcționare nr.18899 și nr. 18911, prin care se atestă faptul că SRL „Polisol” nu mai are nevoie de marfa specificată în Contractul nr.1 din 01 noiembrie 2013 pe motiv că nu o mai poate realiza.

Concomitent, remarcă faptul că pentru completarea mijloacelor circulante din cadrul întreprinderii, SRL „Polisol” la data de 01 noiembrie 2013 a încheiat Contractul de credit nr. 18 cu BC „Moldindconbank” SA, prin care SRL „Polisol” i s-a acordat un credit în sumă de 500 000 lei pe o perioadă de 36 luni insistând că neexecutarea de către SRL „Eco Medella” a obligațiilor contractuale au afectat și executarea conformă a Contractului de credit din 01 noiembrie 2013 semnat între SRL „Polisol” și BC „Moldindconbank” SA conform căruia SRL „Polisol” se obliga să pună la dispoziția Băncii documentele financiare referitoare la activitatea desfășurată, inclusiv rapoartele financiare trimestriale. Din care motiv, SRL „Polisol” în lipsa mijloacelor financiare, a întârziat cu achitarea ratelor și dobânzii prevăzute în Contractului de credit din 01 noiembrie 2013, achitând în acest sens penalități în mărime de 1 439,18 lei pentru neachitarea la timp a ratelor bancare.

De asemenea, SRL „Polisol” a fost nevoită să achite creditul bancar înainte de termen, valorificând prin intermediul băncii bunul imobil ipotecat, în așa mod, garantul ipotecar, care este și administratorul SRL „Polisol”, Maxim Șum, a fost nevoit să predea bunul imobil spre vânzare în vederea stingerii obligațiilor SRL „Polisol” către BC „Moldindconbank” SA.

Totodată, invocă că întru stingerea înainte de termen a creditului bancar SRL „Polisol” a achitat pe lângă creditul de bază, un comision în valoare de 5000 lei, precum și taxa de stat pentru serviciile notariale în mărime de 3964,49 lei conform Ordinilor de plată nr.1 și nr.2 din 09 septembrie 2014 în total 8 964,49 lei.

Drept consecință, insistă că prejudiciul produs prin neexecutarea contractului nr.1 din 01 noiembrie 2014 constituie 150 000 lei cu titlu de datorie, prejudiciul rezultat din neachitarea livrării mărfii conform facturilor fiscale BV7754993 și BV7754993 din 20 martie 2014 și din 28 martie 2014, care constituie 8160 lei, penalități pentru neachitarea la timp a ratelor bancare în mărime de 1 439,18 lei, 60 000 lei sub forma venitului ratat pentru faptul că nu a fost posibilă realizarea mărfii, precum și cheltuielile pentru achitarea înainte de termen a creditului bancar în mărime de 8964,49 lei.

Solicită încasarea din contul SRL „Eco Medella” în beneficiul SRL „Polisol” a datoriei în sumă de 158 160 lei, prejudiciul material în sumă de 60 000 lei sub forma venitului ratat, a penalităților în valoare de 1 439,18 lei pentru neachitarea la timp a ratelor bancare, 8 964,49 pentru achitarea creditului înainte de termen și a taxei de stat în mărime de 6 857 lei, iar în total suma de 235 420,67 lei, cât și rezilierea contractului nr. 1 din 01 noiembrie 2013 cu privire la livrarea mărfii semnat între SRL „Eco Medella” și SRL „Polisol”.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2015, acțiunea a fost admisă parțial și încasat din contul SRL „Eco Medella” în beneficiul SRL „Polisol” datoria în sumă de 150 000 lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat

la înaintarea acțiunii în sumă de 2744,80 lei, iar în total suma de 152 744,80 lei, în rest cerințele acțiunii au fost respinse. Totodată, s-a încasat din contul SRL „Eco Medella” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1755,20 lei.

La 12 martie 2015, SRL „Eco Medella” a depus o cerere Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău cu privire la emiterea unei hotărîri suplimentare.

În motivarea cererii a invocat că în urma studierii dispozitivului hotărîrii primei instanțe din 04 martie 2015, în coraport cu pretențiile înaintate de SRL „Polisol” împotriva SRL „Eco Medella”, a constatat că din dispozitivul hotărîrii pronunțate nu rezultă clar poziția instanței de judecată pe marginea pretenției reclamantului cu privire la rezilierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013 semnat între SRL „Eco Medella” și SRL „Polisol”.

Cu toate acestea, invocă că poziția expresă a instanței asupra problemei cu privire la rezilierea contractului de vânzare-cumpărare are caracter decisiv pentru aprecierea legalității și temeiniciei hotărîrii judiciare, întrucît SRL „Eco Medella” a insistat asupra faptului că contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013 nu a fost și nu urmează a fi reziliat, respectiv SRL „Eco Medella” are obligația de a livra marfa cumpărată și nu de a restitui suma de 150 000 lei.

Prin urmare, avînd în susținere prevederile art. 250 alin.(1) CPC, precum și faptul că instanța nu s-a expus expres asupra unei pretenții ale reclamantului, solicită pronunțarea unei hotărîri suplimentare în vederea rezolvării problemei cu privire la rezilierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013 semnat între SRL „Eco Medella” și SRL „Polisol”.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 aprilie 2015 a fost reziliat contractul nr. 1 din 01 noiembrie 2013 cu privire la livrarea mărfii semnat între SRL „Polisol” și SRL „Eco Medella”.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 aprilie 2015 au fost corectate greșelile strecurate în dispozitivul hotărîrii prin substituirea sintagmei „cheltuielile legate de achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 2744,80 lei” cu sintagma „cheltuielile legate de achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 4744,80 lei” și excluderea din partea dispozitivă a aliniatului cu conținutul „Se încasează de la SRL „Eco Medella”, c/f:1013600033621, cu sediul în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului 105, ap. 20 în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1755,20 lei”.

La 31 martie 2015, SRL „Eco Medella” a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd amînarea plății taxei de stat pînă la examinarea apelului în fond, admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea cererii SRL „Polisol” cu privire la încasarea datoriei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016, nu s-a data curs cererii de apel depuse de SRL „Eco Medella”, fiind acordată apelantei SRL „Eco Medella” un termen rezonabil pînă la data de 03 martie 2016 ora 16.00, pentru depunerea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în valoare de 3559 lei cu prezentarea dovezii de plată a taxei de stat. Totodată, a fost comunicat apelantei că în cazul dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea menționată, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

La 11 februarie 2016, SRL „Eco Medella”, reprezentată de avocatul Maxim

Sidorencu a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termen de declarare a recursului cu admiterea acestuia și casarea încheierii instanței de apel în partea obligării apelantului de a prezenta dovada de plată a taxei de stat, cu restituirea pricinii în partea dată în instanța de apel pentru soluționarea demersului de amânare achitării taxei de stat la depunerea apelului, ori, după caz, soluționarea problemei în fond prin dispunerea amânării plății de către apelant a taxei de stat pînă la examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel în partea obligării achitării taxei de stat pentru examinarea apelului, din motivul că instanța de apel a ignorat solicitarea apelantului SRL „Eco Medella” de amânare achitării taxei de stat pînă la examinarea apelului în fond, neexpunîndu-se asupra acestei solicitări și deodată lasînd apelul înaintat fără curs.

În asemenea situație consideră că prin nesoluționarea demersului privind amânarea plății a taxei de stat instanța de apel a lezat dreptul apelantului la un proces judiciar echitabil, emițînd în această parte o încheiere ilegală și afectată de viciu procedural evident.

Pe de altă parte, menționează că SRL „Eco Medella” într-adevăr este într-o stare financiară precară, ceea ce se confirmă prin certificatul nr. 30002/57 din 09 februarie 2016 emis de BC „Moldova Agroindbank” SA, care atestă că SRL „Eco Medella” are deschis cont curent cu nr 22512185295 și soldul contului constituie 0,00 lei.

Prin urmare, afirmă că apelantul este în stare obiectivă de imposibilitate să achite taxa de stat pentru examinarea apelului, și în acest context obligarea achită taxei de stat sub sancțiunea restituirii apelului fără examinare reprezintă o măsură procesuală neechitabilă și excesivă, contrară jurisprudenței CtEDO și principiilor unui proces judiciar echitabil.

Mai invocă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 a fost recepționată de către reprezentantul recurentului la 02 februarie 2016.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei copia încheierii instanței de apel din 21 ianuarie 2016 a fost expediată în adresa reprezentantului recurentului la 22 ianuarie 2016, însă date care ar confirma și recepționare acesteia de către destinatar la materialele cauzei lipsesc, iar ultimul insistă că încheierea i-a fost adusă la cunoștință, prin intermediul oficiului poștal, doar la 02 februarie 2016.

Alte date care ar atesta contrariul la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 februarie 2016, prin intermediul oficiului poștal, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel

Chișinău din 21 ianuarie 2016 și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, odată cu depunere la 31 martie 2015 a cererii de apel nemotivate împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2015, SRL „Eco Medella” reprezentată de avocatul Maxim Sidorenco a solicitat și amânarea plății taxei de stat pînă la examinarea apelului în fond.

Cu toate acestea, instanța de apel nu a soluționat cererea SRL „Eco Medella” cu privire la amânarea plății taxei de stat pînă la examinarea apelului în fond, dar referindu-se la prevederile art. 365 alin.(1) și (11), art. 368 alin.(1), (2) și (3), art. 83 alin.(2), art. 84, precum și prevederile art. 3 alin.(1) lit. a) și j) din Legea cu privire la taxa de stat, a dispus de a nu da curs cererii de apel, oferindu-i apelantului SRL „Eco Medella” un termen rezonabil pînă la data de 03 martie 2016 ora 16.00, pentru depunerea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în valoare de 3559 lei cu prezentarea dovezii de plată a acesteia. Concomitent, explicînd apelantei că în cazul dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea menționată, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

În această ordine de idei, se constată că prin adoptarea încheierii din 21 ianuarie 2016, fără examinarea în prealabil a cererii SRL „Eco Medella” cu privire la amânarea achitării taxei de stat, prin prisma art. 86 CPC, instanța de apel a admis încălcarea atât a normelor de drept procedural, cât și a drepturilor participantului în proces reglementate de această normă, fapt ce impune casarea încheierii în partea contestată.

La rejudecare, instanța de apel urmează să stabilească, pe bază de dovezi certe, dacă SRL „Eco Medella” întrunește sau nu condițiile prevăzute la art. 86 CPC și în dependență de circumstanțele stabilite să se expună printr-o încheiere motivată asupra cererii ultimului cu privire la amânarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel pînă la examinarea apelului în fond.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 în partea obligării apelantei SRL „Eco Medella” la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și a restitui pricina în partea dată spre rejudecare de la etapa primirii cererii de apel.

În partea, legalității încheierii nominalizate, prin care s-a dispus de a nu da curs cererii de apel și acordat apelantei un termen rezonabil pentru prezentarea apelului motivat, instanța de recurs nu se va pronunța, pe motiv că în această parte încheierea nu a fost contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspunderea Limitată „Eco Medella”, reprezentat de avocatul Sidorenco Maxim.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspunderea Limitată „Polisol” împotriva Societății cu Răspunderea Limitată „Eco Medella” cu privire la încasarea datoriei, penalității venitului ratat și a cheltuielilor de judecată, în partea obligării apelantei Societatea cu Răspunderea Limitată „Eco Medella” la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, cu restituirea pricinii în partea dată spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas